HEILBRIGÐISSAMÞYKKT

fyrir Njarðvíkurhrepp, Gullbringusýslu.

I. KAFLI

A. Almenn ákvæði.

1. gr.

Samþykktin gildir fyrir lögsagnarumdæmi Njarðvíkurhrepps.

2. gr.

Hreppsnefnd er heimilt að veita undanþágu frá einstökum ákvæðum samþykktarinnar með leyfi heilbrigðisnefndar, ef óhjákvæmilegt þykir vegna aðstæðna eða staðhátta.

3. gr.

Heilbrigðisnefnd er skipuð 3 mönnum. Hreppstjóri er sjálfkjörinn í nefndina og er hann jafnframt formaður hennar, þá á héraðslæknir sæti í nefndinni, en einn er kjörinn af hreppsnefnd.

4. gr.

Formaður kveður heilbrigðisnefnd til funda svo oft sem þurfa þykir. Hann er skyldur að kveðja nefndina á fund, þegar einn nefndarmanna óskar þess.

5. gr.

Heilbrigðisnefnd heldur gerðabók, og skulu í hana skráðar fundargerðir, svo og kærur, sem nefndinni berast. Senda skal hreppsnefnd samþykktir eða álitsgerðir fundarins eða afrit af fundargerð.

6. gr.

Formaður sér um, að fyrirmæli heilbrigðisnefndar séu framkvæmd. Þó getur hann neitað að sjá um framkvæmd þeirra, og skal málinu þá skotið til hreppsnefndar. Ef hún samþykkir fyrirmælin, er formanni skylt að sjá um framkvæmd hennar.

7. gr.

Ef ágreiningur rís milli heilbrigðisnefndar og hreppsnefndar um tilhögun eða framkvæmd heilbrigðisráðstöfunar, skal leitað úrskurðar heilbrigðisstjórnar. Þá getur einnig héraðslæknir skotið máli sínu til hennar, ef hann fær ekki framgengt þeim heilbrigðisráðstöfunum, er hann telur nauðsynlegar.

8. gr.

Hreppsnefnd er heimilt, ef heilbrigðisnefnd telur það æskilegt, að ráða sérstakan heilbrigðisfulltrúa. Skal hann þá starfa samkvæmt erindisbréfi, er hreppsnefnd setur honum í samráði við heilbrigðisnefnd. Heilbrigðisfulltrúi situr fundi heilbrigðisnefndar.

9. gr.

Á fjárhagsáætlun hreppsins skal jafnan veitt nokkur fjárhæð, er heilbrigðisnefnd getur ráðstafað til nauðsynlegra heilbrigðisframkvæmda, svo og til greiðslu

kostnaðar vegna bréfaskrifta og bókhalds. Skal heilbrigðisnefnd gera tillögu um upphæðina til hreppsnefndar áður en fjárhagsáætlun er samin ár hvert.

B. Um hlutverk og valdsvið heilbrigðisnefndar.

10. gr.

Heilbrigðisnefnd skal sjá um, að haldin séu ákvæði samþykktar þessarar, svo og laga og reglugerða, er að heilbrigðismálum lúta. Hún skal yfirleitt vera á verði um allt það, er varðar hollustu og heilbrigði á samþykktarsvæðinu, og í samræmi við lög og reglur setur hún um það fyrirmæli, sem öllum hlutaðeigandi er skylt að hlíta. Skal nefndinni heimilt að láta rannsaka allt það, er þessi samþykkt fjallar um, svo og annað er að hollustuháttum lýtur, utanhús og innan.

a. Nefndin hefur eftirlit með almennum þrifnaði og hreinlæti utan húss og lætur fara fram almenna hreinsun á lóðum og lendum á hverju vori og endranær eftir þörfum. Nefndin getur krafizt lagfæringar og viðgerða á lóðum og portum, ef nauðsynlegt þykir til þrifnaðar.
b. Nefndin hefur eftirlit með vatnsveitu og vatnsbólum og lætur taka af vatninu sýnishorn til rannsóknar, þegar ástæða þykir til. Nefndin getur bannað notkun vatns úr vatnsveitu eða öðrum vatnsbólum, ef hún telur þess þörf. Nefndin hefur eftirlit með allri fráræslu og getur bannað notkun á skolpræsum, vatns- og sorprennum, enn fremur sundstöðum, ef hún telur þess þörf.
c. Nefndin lítur eftir meðferð á sorpi úr húsum.
d. Nefndin gerir ráðstafanir til upprætingar meindýra úr húsum og híbýlum og getur bannað afnot húsnæðis, unz dýrin hafa verið upprætt. Nefndin getur krafizt þess, að hús séu gerð rottuheld.
e. Nefndin hefur eftirlit með leiguíbúðum, kjallaraíbúðum og öllum lélegum íbúðum og gengst árlega fyrir skoðun á þeim. Nefndin getur bannað afnot íbúða, ef hún telur þær hættulegar lífi og heilsu íbúa.
f. Nefndin hefur eftirlit með öllum stofnunum, fyrirtækjum og rekstri, sem er um fjallað í VII.—XX. kafla þessarar samþykktar, og getur krafizt endurbóta og lagfæringar á húsnæði, tækjum, aðbúnaði og frágangi, svo og hreinsunar og og hreingerningar, ef hún telur þess þörf. Nefndin getur bannað afnot húsnæðis, sem um ræðir í þessari grein, ef hún telur það hættulegt lífi og heilsu þeirra, sem við eiga að búa.
g. Nefndin getur gert ráðstafanir til útrýmingar hvers konar óskiladýra.
h. Nefndin heldur skrá yfir allar þær stofnanir, fyrirtæki og rekstur, sem fjallað er um í samþykkt þessari.
i. Nefndin aðstoðar héraðslækni við hvers konar sóttvarnir eftir því, sem hann telur þörf á. Ef nauðsyn ber til, er henni heimilt að ráða starfsfólk til bráðabirgða til sóttgæzlu, eftirlits eða hjúkrunar, en leita skal hún þó samþykkis hreppsnefndar, svo fljótt sem auðið er.
j. Nefndin hefur heimild til að gera ríkari kröfur til tryggingar þrifnaði og hollustuháttum en beinlínis er mælt fyrir í samþykkt þessari, að því er varðar hvert einstakt atriði, en jafnan skulu þær kröfur vera í samræmi við ákvæði samþykktarinnar um hliðstæð atriði, eða almennt viðurkenndar þrifnaðar- og heilbrigðisreglur.
k. Nefndin tilkynnir hlutaðeigendum þau ákvæði þessarar samþykktar, almennra laga og annarra reglugerða, er að heilbrigðismálum lúta og þá varða. Sama máli gegnir um ákvæði, sem hún setur samkvæmt heimild í j-lið þessarar greinar.

C. Ýmis ákvæði.

11. gr.

Ekki má setja á fót neina þá stofnun eða fyrirtæki, né hefja neinn þann rekstur, sem um er fjallað í VII.—XVII. og XIX. kafla þessarar samþykktar, nema heilbrigðisnefnd hafi veitt leyfi til af sinni hálfu og farið sé að fyrirmælum hennar um allt, er varðar hollustuhætti. Slíkt leyfi þarf einnig til fyrirhugaðrar breytingar á húsakynnum og rekstri.

Öllum er skylt að veita nefndinni eða umboðsmönnum hennar nauðsynlegan aðgang til eftirlits með stofnun þeirri, fyrirtæki eða rekstri, er þeir stýra.

12. gr.

Starfsfólk þeirra stofnana, sem um er fjallað í VII. og X.—XVII. kafla þessarar samþykktar, skal sanna árlega og oftar, ef þurfa þykir, að það sé ekki haldið neinum þeim sjúkdómi, kvillum eða óþrifum, sem öðrum getur stafað hætta af eða vakið getur ógeð þeirra, er við það eiga skipti. Það skal í starfi sínu gæta svo rækilega hreinlætis sem auðið er, ganga þokkalega og hreinlega til fara, sápuþvo sér um hendur hverju sinni, er það hefur gengið til salernis, og endranær eftir þörfum. Starfsfólk í neyzlubúðum skal klæðast sérstökum, hreinum hlífðarfötum við starf og stúlkur hafa hreina kappa á höfði.

13. gr.

Húsakynni þeirra stofnana, sem um er fjallað í VII. og X.—XVII. kafla þessarar samþykktar, skulu fullnægja þessum almennu skilyrðum: Vera rúmgóð, björt, hæfilega hituð og vel loftræst og að öllu leyti sæmilegur dvalarstaður mönnum.

Í húsakynnum þeim, sem um er fjallað í VIII. og X.—XV. kafla þessarar samþykktar, skulu gólf lögð gólfdúk eða öðru jafngildu, loft máluð, veggir máluðir eða að öðru leyti þannig frá þeim gengið, að auðvelt sé að halda þeim hreinum. Ákvæði þessarar málsgreinar taka einnig til húsakynna, sem um er fjallað í XVI. kafla, 77.—81. gr. og 87. gr.

14. gr.

Í stofnunum þeim og fyrirtækjum, sem um er fjallað í VII. og X.—XV. kafla þessarar samþykktar, skal starfsfólk eiga greiðan aðgang að fatageymslum, rennandi vatni, hæfilega mörgum salernum, svo og þvagstæðum, ef þurfa þykir, handlaugum, hreinum handklæðum eða pappírsþurrkum og öðrum nauðsynlegum hreinlætisgögnum. Gestum skal séð fyrir sams konar þægindum á öllum stöðum, sem þeim eru ætlaðir til afnota, og skulu konur vera sér um salerni og karlar sér.

15. gr.

Húsakynnum þeirra stofnana og fyrirtækja, sem um er fjallað í VII.—XVII. kafla þessarar samþykktar, skal haldið svo hreinum og snyrtilegum sem auðið er. Þar sem einhvers konar starfsemi fer fram að staðaldri, skulu gólf þvegin daglega og oftar, ef þurfa þykir. Ekki má sópa gólf. Áhöld og innanstokksmuni lausa og fasta, skal þvo eða hreinsa á viðeigandi hátt eftir þörfum. Allsherjar hreingerning skal fara fram a. m. k. einu sinni á ári.

Ekki má hleypa hundum, köttum eða öðrum húsdýrum inn í húsakynni þau, sem um ræðir í þessari grein.

II. KAFLI
Um hreinlæti og þrifnað utan húss.

16. gr.

Gæta skal ákvæða 10. gr. a. og 17.—20. gr. að því er varðar hreinlæti og þrifnað utan húss og eftirlit með því.

17. gr.

Girðingar kringum hús og lóðir skulu þannig gerðar, að rottur og mýs geti ekki gert sér hreiður í þeim.

Eigendum er skylt að greiða kostnað af lagfæringum og viðgerðum á lóðum sínum og portum, svo og af hreinsun á þeim, sem heilbrigðisnefnd getur fyrirskipað í þrifnaðarskyni, ef þurfa þykir.

18. gr.

Ekki má fleygja á almannafæri, í fjöru eða höfnina neins konar rusli eða úrgangi. Ekki má heldur skilja eftir á almannafæri grjót, möl, timbur eða annars konar byggingarefni, né neins konar rusl eða úrgang.

Götur kauptúnsins, fjörur, hafnarbakka, ræsi og annað þess háttar skal hreinsa á kostnað hreppsins, svo oft sem heilbrigðisnefnd telur nauðsynlegt.

19. gr.

Öll flutningatæki, sem fara um götur kauptúnsins, skulu þannig gerð, að flutningurinn valdi ekki óþrifnaði. Ef eitthvað slæðist niður eða hrynur við flutninginn, skal þeim, er flytur, skylt að hreinsa það upp þegar í stað.

20. gr.

Bannað er með öllu að bera salernisáburð í garða, hvort heldur er um að ræða matjurta- eða skrúðgarða. Sorphaugar, opnar sandgryfjur eða forir mega ekki vera á þéttbyggðum svæðum í hreppnum.

Ekki má hengja upp eða leggja við almannafæri fiskiföng eða annað það, sem óþrifnaði eða óþef getur valdið.

III. KAFLI
Um vatnsveitu, vatnsból og frárennsli.

21. gr.

Gæta skal ákvæða 10. gr. b. að því er varðar vatnsból, vatnsveitu og frárennsli og eftirlit með því.

22. gr.

Allar byggingar innan vébanda Njarðvíkurhrepps skulu taka neyzluvatn úr hinni sameiginlegu vatnsveitu hreppsins.

Skip skulu einnig taka vatn úr vatnsveitu til þvotta á fiskilestum og þilfari.

23. gr.

Leita skal samþykkis og umsagnar heilbrigðisnefndar, sé ný vatnsleiðsla lögð eða eldri breytt. Sama máli gegnir, ef leyfa skal önnur vatnsból.

24. gr.

Lagningu allra holræsa á samþykktarsvæðinu skal bera undir heilbrigðisnefnd.

25. gr.

Öllum húseigendum í Njarðvíkurhreppi skal skylt að leggja nægilega víð og hallandi holræsi frá húsi sínu og út í göturæsi, þar sem til þess næst. Skulu ræsi þessi eigi verr gerð en aðalræsin. Eftir þeim skal leiða allt skolp frá húsinu, enn fremur rigningarvatn eftir því sem við verður komið. Húseigandi skal á sinn kostnað sjá um hreinsun á ræsum þeim, er frá húsinu ganga og gæta þess, að frárennsli stíflist ekki.

26. gr.

Þar sem skolpi verður ekki veitt í götuholræsi, skal veita því eftir vatnsheldum holræsum gegnum rotþrær og leita um það fyrirmæla heilbrigðisnefndar hverju sinni.

27. gr.

Ef skolp er mengað daunillum efnum eða öðru, er þarfnast sérstakrar meðferðar, skal farið með það hverju sinni eftir fyrirmælum heilbrigðisnefndar.

28. gr.

Þar sem því verður við komið og ekki veldur óþrifnaði, skal leggja öll skolpræsi til sjávar, og skulu þau ná út fyrir smástraumsfjöruborð, að svo miklu leyti sem framkvæmanlegt er.

IV. KAFLI
Um salerni og meðferð sorps.

29. gr.

Öll salerni á samþykktarsvæðinu skulu vera vatnssalerni. Heilbrigðisnefnd getur þó veitt undanþágur, ef sérstaklega stendur á, t. d. bráðabirgðasalerni verkamanna á vinnustað, en jafnan skal leita fyrirmæla heilbrigðisnefndar um salerni þessi, svo og um uppsetningu salerna af annarri gerð en vatnssalerni.

30. gr.

Hverju íbúðarhúsi skulu fylgja nægilega mörg sorpílát úr málmi, að stærð og gerð eftir fyrirmynd, sem heilbrigðisnefnd lætur í té. Í þau skal láta allt sorp, ösku og rusl úr húsinu, og mega þau aldrei standa opin. Ílátin skulu jafnan tæmd, áður en þau fyllast, og sorpið flutt í burt. Öllum matarleifum og öðrum lífrænum úrgangi skal komið fyrir í lokuðum plastpokum áður en því er fleygt í sorpið.

Ekki má leggja skarnrennur í hús, nema heilbrigðisnefnd fallist á frágang þeirra.

31. gr.

Hreppsnefnd lætur annast brottflutning sorps, og ákveður í samráði við heilbrigðisnefnd, hvert það skuli flutt og hvernig skuli eytt eða fyrir komið. Þá skal þess vandlega gætt, að enginn óþefur eða óþrifnaður annar berist frá sorphaugnum til mannabyggða eða á almannafæri.

V. KAFLI
Um veggjalús, kakalaka og önnur meindýr.

32. gr.

Húseigendum er skylt að tilkynna heilbrigðisnefnd, ef vart verður meindýra í húsum þeirra, hvort sem þau eru notuð til íbúðar, geymslu eða einhvers konar rekstrar.

Óheimilt er að leigja íbúðir, þar sem meindýra verður vart, fyrr en þau hafa verið upprætt. Enginn má flytja úr þess háttar íbúð í aðra, nema gerðar séu ráðstaf-

anir, er heilbrigðisnefnd metur gildar, til þess að meindýr berist ekki með honum. Skylt er húsráðanda að uppræta meindýr úr húsum sínum og hlíta um það fyrirmælum heilbrigðisnefndar í hvívetna. Ef einhver vanrækir að gera slíkar ráðstafanir innan þess tíma, er nefndin hefur til tekið, getur hún látið framkvæma þær á hans kostnað.

33. gr.

Að öðru leyti skal gæta ákvæða 10. gr. d.

VI. KAFLI
Um íbúðarhúsnæði.

34. gr.

Um íbúðir og íbúðarherbergi í kjöllurum fer eftir almennum lögum og reglum, er á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 57 14. júní 1929, um íbúð í kjöllurum), svo og eftir byggingarsamþykkt hreppsins.

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og byggingarsamþykkt, skal gætt ákvæða 10. gr. e. og 35.—40. gr. þessarar samþykktar.

35. gr.

1. Íbúðarherbergi er hvert það herbergi í húsi, sem ætlað er til dagvistar eða næturvistar fyrir fólk, eða hvort tveggja. Það er talin sérstök íbúð, ef eldhús fylgir, hvort sem herbergin eru eitt eða fleiri.
2. Lofthæð íbúðarherbergja má ekki vera minni en 2.50 metrar. Sé herbergi undir súð, verður að minnsta kosti helmingur af gólffleti þess, og aldrei minna en 6 fermetrar, að hafa lofthæð 2.5 m. Í gömlum húsum og þakherbergjum má leyfa minni hæð. Þó má hæðin aldrei vera minni en 2.15 m, enda sé veggur enginn lægri en 85 cm.
3. Gólfflötur íbúðarherbergis má ekki vera minni en 6 m^2, nema það sé eingöngu ætlað til næturvistar. Má leyfa eitt slíkt herbergi í hverri íbúð, enda sér það ekki minna en 4 m^2 að gólffleti.
4. Á hverju íbúðarherbergi skal vera gluggi, sem má opna og má glerflötur í gluggum íbúðarherbergis ekki vera minni en $\frac{1}{12}$ af gólffleti þess.

36. gr.

Kjallara má því aðeins nota til íbúðar, að fullnægt sé eftirfarandi skilyrðum:

Kjallari sé ekki grafinn dýpra í jörð en 1 m á þeim hluta, sem íbúðarherbergin eru í, og gluggar ekki neðar en 25 cm frá jörðu. Lofthæð herbergja í nýbyggðum húsum sé eigi minni en 2.30 m. Glerflötur glugga eigi minni en $\frac{1}{12}$ af gólffleti herbergis. Gólf skal gert úr vatnsheldu efni. Íbúðin sé rakalaus og með nægri hitun.

37. gr.

Hverri íbúð skal fylgja forstofa, og hverju íbúðarherbergi skal séð fyrir nægilegum hita.

Í hverri íbúð mega ekki búa fleiri en svo, að 10 teningsmetrar af loftrúmi komi á hvern íbúa, enda séu aðeins talin sjálf íbúðarherbergin.

38. gr.

Hver íbúð skal hafa aðgang að vatnssalerni. Salernisklefi skal vera minnst 0.85 m^2 að gólffleti og hafa næga loftræstingu. Í honum eða í sambandi við hann skal vera handlaug. Gólf og veggir salernis skulu flísalagðir minnst 1.5 metra hæð frá gólfi. Nota má þó annað efni, er heilbrigðisnefndin telur jafngilda til hreinlætis.

Hver íbúð skal hafa aðgang að þvottahúsi, enda hafi þau vatnsþétt gólf með afrennsli og svo gengið frá lofti og veggjum, að þoli raka og gufu. Ef ekki er gluggi á hjörum í þvottahúsi eða eldhúsi, skal loftræsa það út fyrir vegg eða upp fyrir þak, en ekki inn í reykháf.

39. gr.

Héraðslæknir og heilbrigðisnefnd skulu hafa eftirlit með þeim íbúðum, sem ástæða er til að ætla, að ekki fullnægi nauðsynlegum heilbrigðiskröfum. Nú er þannig ástatt um íbúð eða einstök herbergi, að telja verður þau heilsuspillandi eða óþrifaleg, einkum vegna raka, kulda, þrengsla eða slæms viðhalds, og skal þá heilbrigðisnefnd gera húseigenda skriflega aðvart og veita honum hæfilegan frest til úrbóta. Verði ekki úr bætt á tilsettum tíma, er nefndinni heimilt að banna hana til íbúðar og láta rýma hana. Skaðabóta fyrir slíkt bann verður ekki krafizt.

40. gr.

Nú býr húseigandi ekki í hreppnum og skal hann þá hafa þar umboðsmann, sem heilbrigðisnefndin getur snúið sér til.

VII. KAFLI

Um vinnustöðvar iðju-, iðnaðar-, verka-, skrifstofu- og afgreiðslufólks.

41. gr.

Um vinnustöðvar iðju-, iðnaðar-, verka-, skrifstofu- og afgreiðslufólks, þar með taldar verbúðir, verkamannaskýli og þess háttar, fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 23 1. febr. 1952, um öryggisráðstafanir á vinnustöðvum, reglugerð nr. 10 16. febr. 1929, um eftirlit með verksmiðjum og vélum, með breytingum skv. reglugerð nr. 95 30. júní 1941).

Umfram það, sem mælt er fyrir í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða 10. gr. f., 11. og 42.—48. gr.

42. gr.

Slíkar stöðvar skulu þannig úr garði gerðar, að lífi, heilsu, og limum verkamanna við vinnu og dvöl á vinnustaðnum sé tryggt nægilegt öryggi.

Vinnustofur mega ekki vera lægri undir loft en 2.5 m, og gólfflötur aldrei minni en 3 m^2 fyrir hvern verkamann. Þó skal loftrúm aldrei minna en 8 m^3 á mann, en 12 m^3, þar sem óvenjuleg hætta er á, að loft spillist við vinnuna. Gólf skulu þannig gerð, að auðvelt sé að halda þeim hreinum, og aldrei mega vera á þeim neins konar ábreiður.

Séð skal fyrir hentugri og nægilegri birtu handa hverjum einstökum starfsmanni og fyrir nægilegum hita eftir því sem við á um tegund vinnunnar.

43. gr.

Loftræsting skal vera nægileg. Í vinnustöðvum, þar sem rekin er atvinna, sem mikið ryk fylgir, skal vera sérstakur útbúnaður til að soga burt rykið. Auk þess getur heilbrigðisnefnd krafizt þess, að starfsfólkinu sé séð fyrir sérstökum rykverjum, einkum ef rykið er óvenjulega mikið eða skaðvænlegt. Sama gildir og þegar um skaðvænar lofttegundir er að ræða.

44. gr.

Starfsfólk skal hafa sérstaka fatageymslu, utan vinnustofunnar eða í lokuðum skápum, og herbergi til þess að matast í. Starfsfólk skal hafa greiðan aðgang að salernum og handlaugum. Þar sem 5 konur hið fæsta eru á vinnustað, skulu þær eiga

rétt á sérstökum salernum. Ekki má ætla eitt salerni fyrir meira en 20 karlmenn eða 15 konur.

Hrákaílát skulu vera svo mörg, sem heilbrigðisnefnd þykir þurfa, og af þeirri gerð, er henni þykir hlýða.

45. gr.

Ræsting á vinnustöðvum innan húss skal fara fram daglega utan vinnutíma og skulu gólf þá jafnan þvegin en ekki sópuð.

46. gr.

Heilbrigðisnefnd skal einnig hafa eftirlit með vinnustöðvum utan húss eða í hálfopnum húsum, svo sem fiskverkunarstöðvum, síldarverksmiðjum o. þ. h. og gilda þá um slíkar stöðvar ákvæði 44. gr., eftir því sem við á.

47. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hafa eftirlit með hollustuháttum í skrifstofum, sem opnar eru fyrir almenning, svo og hvers konar afgreiðslustofum og verzlunarbúðum.

48. gr.

Ekkert húsnæði má taka til afnota fyrir starfsrekstur þann, sem um getur í næstu grein á undan, nema hæð þess undir loft sé að minnsta kosti 2.5 m, enda skal engum starfsmanni ætlað minna en 10 m^3 loftrúm.

Þar sem gert er ráð fyrir mikilli aðsókn aðkomufólks, getur heilbrigðisnefnd krafizt meira loftrýmis.

Loftræsting skal vera í góðu lagi og vélknúin, ef heilbrigðisnefndin telur þess þörf, og þá einkum í verzlunarbúðum, sem verzla með ryksælar vörur, svo sem vefnaðarvörur o. þ. h.

Séð skal fyrir nægilegum hita og birtu. Skal ljósflötur glugga ekki vera minni en $\frac{1}{8}$ gólffletar.

Gólf skulu lögð gólfdúk eða öðru því efni, sem telja má jafngilda til hreinlætis. Gólf skulu þvegin daglega utan vinnutíma og búðin hreinsuð af ryki.

49. gr.

Starfsfólk skal eiga greiðan aðgang að salernum og handlaugum, svo að nægilegt sé, sbr. 14. og 44. gr.

VIII. KAFLI

Um skrifstofur, bókasöfn, afgreiðslur og verzlunarbúðir, sem ekki lúta sérstökum fyrirmælum í samþykkt þessari.

50. gr.

Gætt skal ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr. samþykktar þessarar.

IX. KAFLI

Um vöruskemmur og aðrar vörugeymslur.

51. gr.

Heilbrigðisnefnd skal láta sig skipta geymslu á öllum neyzluvörum og húsnæði, sem notað er til þeirra hluta. Skulu allar slíkar vörugeymslur vera vel loftræstar og rakalausar og þrifalega um þær gengið. Heilbrigðisnefnd getur krafizt endurbóta og hreinsunar á þeim, eftir því sem henni þykir þurfa.

Nú verður í slíkum geymslum vart meindýra, og skal það tilkynnt heilbrigðisnefnd. Hún segir fyrir um, hvernig með skuli fara og eru hlutaðeigendur skyldir að hlýta fyrirmælum hennar.

52. gr.

Að öðru leyti skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11. og 15. gr.

X. KAFLI

Um skóla og aðra kennslustaði.

53. gr.

Um skólahúsnæði og heilbrigðiseftirlit í skólum fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 61 8. júní 1957, um heilsuvernd í skólum og reglugerð nr. 214 22. janúar 1958, um heilsuvernd í skólum, 9. gr. berklavarnarlaga nr. 66 30. des. 1939 og 11. gr. farsóttarlaga nr. 10 19. marz 1958).

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða 10. gr. f., 11.—15. gr. og 54.—60. gr.

54. gr.

Lofthæð í stofum, sem notaðar eru til kennslu, skal vera a. m. k. 3 m og gólfflötur á hvern nemanda a. m. k. 1.4 m^2. Ljósflötur glugga skal vera a. m. k. ⅛ gólfflatar, og gluggar mega ekki vita móti norðri.

Birta skal falla á vinstri hönd nemanda. Hiti í kennslustofu skal vera minnst 18—19 stig C, og fylgi hitamælir hverri kennslustofu.

55. gr.

Kennsluborð og tæki skulu hæfa nemendum. Þau mega hvorki vera rifin né sprungin, og auðvelt skal að halda þeim hreinum.

56. gr.

Hver nemandi skal hafa aðgang að sérstökum fatasnaga og sérstöku hólfi til geymslu á hlífðar- og útiskófatnaði. Ekki má geyma fatnað í kennslustofum, og ekki ganga þangað inn á útiskóm.

57. gr.

Ekki mega nemendur nota sameiginleg drykkjarker, og jafnan skal drykkjarbúnaður þannig, að ekki þurfi að snerta hann með vörum þegar drukkið er.

58. gr.

Nemendur skulu hafa greiðan aðgang að vatnssalernum og handlaugum. Skulu þau ekki færri en svo, að eitt salerni komi á hverja 30 pilta og eitt á hverjar 20 stúlkur. Auk þess hafi piltar aðgang að þvagstæðum.

59. gr.

Skólalæknir hefur eftirlit með heilsufari og þrifum nemenda og sér um, að fram sé fylgt í skólum fyrirmælum heilbrigðisnefndar og ávæðum þessarar samþykktar og almennra laga og reglugerða, er að heilbrigðismálum lúta. Hann lætur heilbrigðisnefnd í té skýrslur um þann þátt starfs síns, er hana varðar.

60. gr.

Nemandi, sem haldinn er kláða eða öðrum óþrifum, má ekki sækja skóla. Sama máli gegnir um starfsmenn skólans.

XI. KAFLI
Um sjúkraskýli, lækningastofur og aðrar heilbrigðisstofnanir.

61. gr.

Um heilbrigðisstofnanir og tilhögun þeirra fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. sjúkrahúsalög nr. 54 10. júlí 1964 og væntanlegar reglugerðir eftir þeim).

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglum, skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XII. KAFLI
Um dagvistarheimili barna.

62. gr.

Heilbrigðisnefnd getur í samráði við hreppsnefnd sett sérstök ákvæði um dagvistarheimili barna.

XIII. KAFLI
Um gistihús, matsölur og aðra veitingastaði.

63. gr.

Hver sá, sem rekur eða hyggst reka gistihús á samþykktarsvæðinu, matsölu eða veitingahús hvers konar, skal gæta fyrirmæla laga nr. 53 20. apríl 1963 um veitingasölu, gististaðahald o. fl. Einnig skal gæta ákvæða í lögreglusamþykkt Gullbringusýslu.

64. gr.

Gistihús er hvert það hús eða húshluti, þar sem menn dveljast næturlangt fyrir borgun.

Svefnherbergi í gistihúsum mega ekki vera minni en svo að 8 m^3 loftrými komi á hvern gest.

Sængurfatnaður skal ætíð vera þokkalegur, heill og laus við ólykt. Ávallt skal skipta á rúmfatnaði, áður en nýjum gesti er vísað til sængur og minnst vikulega.

Gestir skulu hafa greiðan aðgang að baði.

65. gr.

Lofthæð veitingastofu skal vera a. m. k. 2.5 m, og hverjum gesti skal ætlað a. m. k. 2.15 m^2 gólfflötur. Ekki má vera innangengt milli veitingastofu og herbergja, sem eru rekstrinum óviðkomandi.

66. gr.

Á veitingastofum, þar sem heitir réttir eða drykkir eru framreiddir, skal vera sérstakt eldhús með fullkomnum tækjum til matreiðslu, uppþvotta og sótthreinsunar. Í eldhúsum skulu vera vélknúin loftræstingartæki, ef þurfa þykir.

Réttir, sem ekki er neytt 4 klst. frá tilbúningi, skulu geymdir í kæliskápum, þar sem hiti er undir 5 stigum C. Þetta gildir þó ekki um heita rétti, sem geyma á í minnst 60 stiga hita C, unz þeirra er neytt.

67. gr.

Ekki skal bera gestum skörðótt eða sprungin matar- eða drykkjarílát og matreiðslu- og uppþvottatæki skulu heil. Ílát og borðbúnað skal þvo úr heitu sápu-

vatni og sjóða eða sóthreinsa í hæfilega virkum sótthreinsunarlegi hverju sinni eftir notkun. Búr, hillur og þess konar ber að þvo einu sinni í viku hið minnsta.

Í veitingastofu má ekkert geyma, sem ekki er ætlað til daglegra nota.

68. gr.

Herbergi, sem sjúkur maður hefur legið í, ber að sótthreinsa áður en að það er notað að nýju, nema héraðslæknir telji það óþarft. Sama máli gegnir um rúmfatnað og aðra muni, sem hinn sjúki maður hefur notað.

69. gr.

Að öðru leyti skal gæta ákvæði 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XIV. KAFLI

Um rakara-, hárgreiðslu- og snyrtistofur.

70. gr.

Heilbrigðisnefnd getur ásamt hreppsnefnd sett sérstök fyrirmæli varðandi þessi fyrirtæki, ef rekstur þeirra yrði upp tekinn á samþykktarsvæðinu.

XV. KAFLI

Um kirkjur og önnur samkomuhús.

71. gr.

Veggir, loft og gólf í kirkjum og öðrum samkomuhúsum skal þannig gert, að auðvelt sé að halda því hreinu. Vélknúin loftræstingartæki skulu sett þar, sem slíks er talin þörf.

72. gr.

Að öðru leyti skal gæta ákvæða 10. gr. f. og 11.—15. gr.

XVI. KAFLI

Um meðferð og sölu matvæla og annarrar neyzluvöru.

73. gr.

Um meðferð og sölu matvæla og annarrar neyzluvöru fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma eru í gildi um það efni (sbr. lög nr. 24 1. febr. 1936, um eftirlit með matvælum og öðrum neyzlu- og nauðsynjavörum, og reglugerðir, sem settar hafa verið samkvæmt þeim lögum, einkum reglugerð nr. 49 15. júlí 1936 og reglugerð nr. 17 22. febr. 1939, reglugerð nr. 147 4. sept. 1953 um mjólkurvörur, bráðabirgðareglur nr. 57 12. marz 1941, um framleiðslu og sölu á rjómaís með eða án bragðbætandi efna, lög nr. 5 22. febr. 1949, um kjötmat o. fl. auglýsingu nr. 185 22. nóv. 1940, um nokkrar vörur úr kjöti, og reglugerð nr. 155 8. sept. 1949, um kjötmat o. fl.).

Umfram það, sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum skal gætt ákvæða 10. gr. f., 11.—15. gr. og 74.—87. gr.

A. Almenn ákvæði.

74. gr.

a. Ekki má vera innangengt milli neyzluvörubúða eða neyzluvörugeymslna og íbúðarherbergja eða annarra herbergja, sem rekstrinum eru óviðkomandi.

b. Lofthæð húsakynna skal vera a. m. k. 2.5 m. Vélknúin loftræstingartæki skulu sett þar, sem heilbrigðisnefnd telur þörf.
c. Búðir og matvælagerðarhús skal verja fyrir rottum, músum, flugum og öðrum meindýrum.
d. Aldrei má handfjatla óumbúna vöru, sem ætluð er til neyzlu, eins og hún kemur úr búð, en nota til afgreiðslu á henni þar til gerð áhöld.
e. Til umbúða má einungis nota hreinan umbúðapappír eða annað jafngildi.
f. Vöru, sem seld er í neyzluvörubúðum, má aldrei neyta þar inni, nema húsakynni og annar búnaður sé til þess gerður og leyfi heilbrigðisnefndar sé til þess fengið.
g. Í búðum og matvælasölustöðum skulu vera lokuð ílát undir úrgang, og skulu þau tæmd daglega.

B. Um mjólk og mjólkurvörur.

75. gr.

Mjólk og mjólkurvörur má aðeins selja úr sérstökum búðum, sem fengið hafa til þess leyfi frá heilbrigðisnefnd. Þó er heimil mjólkursala á matsölu- eða veitingahúsum til neyzlu þar. Öll mjólk, sem seld er, skal vera gerilsneydd.

76. gr.

Um sölu á rjómaís gilda almennar reglur um sölu matvæla, svo og aðrar þær reglur, sem í gildi eru á hverjum tíma.

C. Um brauðgerðarhús, brauðbakstur og heimabakstur o. fl.

77. gr.

Verði brauðgerðarhús starfrækt á samþykktarsvæðinu, getur heilbrigðisnefnd sett um það nánari fyrirmæli í samráði við hreppsnefnd.

78. gr.

Öll óumbúin vara skal geymd í luktum skápum. Brauð, sem ekki verða afgreidd með sérstökum tækjum (sbr. 74. gr. d.), skulu geymd og afhent í sérstökum umbúðum.

79. gr.

Brauðvörur má aldrei hafa á boðstólum á götum úti eða á torgum né ganga með þær húsa á milli í framboðsskyni.

Brauðvörur skal flytja milli brauðgerðarhúsa og búða í hreinum, lokuðum og rykheldum kössum.

80. gr.

Heimabakaða brauðvöru má ekki selja, nema heilbrigðisnefnd hafi í samráði við hreppsnefnd veitt leyfi til þess og farið sé að fyrirmælum heilbrigðisnefndar um allt, sem máli skiptir. Þó eru undanskildar brauðvörur seldar sem þáttur almennra veitinga á vegum félaga og einstaklinga, enda fari sá rekstur eftir almennum reglum um hreinlæti.

D. Um meðferð og sölu kjötvöru.

81. gr.

Kjöt og kjötvörur til daglegrar neyzlu má einungis selja í sérstökum kjötbúðum eða deildum. Þó getur heilbrigðisnefnd veitt undanþágu frá þessu ákvæði um stundarsakir, ef nauðsyn ber til.

Í kjötbúðum má einnig selja harðan og frystan fisk í umbúðum, nýjan og reyktan lax og silung, síld, fiskfars, niðursuðuvörur, feitmeti, áskurð, osta, egg, kartöflur rófur, grænmeti, svo og aðra vöru, er heilbrigðisnefnd leyfir þar sölu á.

Um kjötbúðir gilda sérstaklega þessi fyrirmæli:

a. Gólf kjötbúðar (eða deildar) skal vera vatnshelt og lagt flísum og/eða öðru jafngildu, rás skal úr gólfi niður í skolpræsi, veggir skulu flísalagðir, glerjaðir eða húðaðir öðru jafngildi, en búðin að öðru leyti máluð.
b. Botn búðarborða skal vera a. m. k. 15 cm frá gólfi. Borð skulu lögð gleri, marmara eða öðru jafngildu. Matvæli, sem standa á borðum, skulu varin gleri.
c. Kjötkrókar og kjötstengur skal vera gljáð, höggstokkar, ef notaðir eru, úr hörðum viði, og eggjárn öll óryðguð.
d. Vara, sem ætluð er til neyzlu, eins og hún kemur úr búð, skal geymd í luktum glerskápum.
e. Kæliklefi eða kæliskápur skal vera í hverri kjötbúð (eða deild).

E. Um meðferð og sölu á neyzlufiski.

82. gr.

Í fiskverkunarhúsum skulu vera steinsteypt gólf með niðurfallsopum, einu eða fleiri, og hallist gólfið að þeim. Veggir skulu kalkaðir, nema heilbrigðisnefnd leyfi aðra tilhögun. Vatnsleiðsla skal vera um allt húsið.

Staðsetning fiskhjalla til þurrkunar á skreið skal vera háð samþykki heilbrigðisnefndar.

83. gr.

Með þeim undantekningum, sem um getur í 81. og 85. grein skal selja óunninn neyzlufisk í sérstökum fiskbúðum. Í fiskbúðum má einnig selja niðursuðuvöru, sjófugl, hval, sel, hákarl, harðfisk í umbúðum og aðra þá vöru, sem heilbrigðisnefnd leyfir sölu á.

84. gr.

Um fiskbúðir gilda sérstaklega þessi fyrirmæli:

a. Gólf skal vera úr terrazzo eða öðru jafngildu, með niðurfalli og hæfilegum halla á því.
b. Gengið skal þannig frá veggjum, að auðvelt sé að hreinsa þá.
c. Búðarborð skulu vera skúffulaus og klædd ryðfríum stálplötum eða öðru jafngildu. Skal þannig frá þeim gengið, að auðvelt sé að hreinsa undan þeim.
d. Geymsluklefi skal fylgja hverri búð.
e. Sérstakur upphitaður klefi skal ætlaður starfsfólki til fataskipta og dvalar, en fiskbúðin sjálf sé ekki upphituð.
f. Í búð eða geymsluklefa skal vera þvottaker með rennandi vatni til fiskþvottar, þar skal enn fremur vera lokað ílát undir fiskúrgang og ber að hreinsa það daglega.
g. Í búðinni skulu vera trog eða bakkar undir fisk. Ef trog eru notuð, skulu þau grænmáluð utan, en ljósmáluð innan og göt á botni.
h. Kassar, sem notaðir eru til flutnings á fiski úr fiskbúð til neytenda, skulu vera með loki, grænmálaðir að utan en ljósmálaðir að innan, og á þá málað nafn eða merki eigandans.
i. Ekki má láta fisk liggja á gólfi í búð eða í geymslu.

85. gr.

Heilbrigðisnefnd getur í samráði við hreppsnefnd leyft til bráðabirgða sölu á neyzlufiski annars staðar en í sérstökum fiskbúðum. Slík starfsemi skal að sjálfsögðu háð eftirliti heilbrigðisnefndar, sem og annað það, er að meðferð og sölu neyzluvarnings lýtur, og skal hún háð ákvæðum 11.—15. gr. svo og 84. gr. eftir því, sem við verður komið.

86. gr.

Frá 1. maí til septemberloka má ekki selja óslægðan fisk, og aldrei má selja fisk, sem ekki hefur verið slægður, áður en sólarhringur er liðinn frá því að hann var veiddur.

Allur neyzlufiskur skal vera hreinn, óskemmdur, ómarinn og að öllu leyti óaðfinnanlegur.

Við flutning á fiski, skal ætíð gætt fyllsta hreinlætis.

F. Um meðferð og sölu annarrar neyzluvöru.

87. gr.

Kornvöru, sykur og aðra neyzluvöru, sem ekki eru sérstök ákvæði um í samþykkt þessari og vegin er eða mæld jafnóðum og sala fer fram, skal geyma í vel luktum skúffum eða ílátum, sem aldrei mega standa opin.

Smjör, smjörlíki og ost skal geyma í vel luktum glerskápum.

XVII. KAFLI

Um baðstaði, sundlaugar og aðrar íþróttastöðvar.

A. Um sundlaugar og baðstaði.

88. gr.

Gólf baðherbergja skv. þessum kafla skulu vera flísalögð og veggir flísalagðir, glerjaðir eða húðaðir öðru jafngildu í 1.80 m hæð.

89. gr.

Sundlaugar skulu vera úr steinsteypu og svo sléttar innan, að auðvelt sé að þvo gólf og veggi. Barmarnir skulu vera hærri en gólfið í kring. Meðfram innanverðum börmum ofan vatnsborðs skulu vera vantsheldar rennur eða ílát, er sundgestir geti hrækt í.

90. gr.

Vatn eða sjór, sem notað er í sundlaug, skal vera hreint og gerlagróður þess ekki meiri en 1000 í hverjum cm^3 og saurgerlar í sundlaugarvatni (B. coli) mega ekki finnast að staðaldri í 1 cm^3. Taka skal sýnishorn af vatni til rannsóknar svo oft, sem heilbrigðisnefnd telur ástæðu til.

Sundlaugar skal hreinsa svo oft, sem þurfa þykir.

91. gr.

Sundlaug skulu fylgja hæfilega margir búningsklefar, blaðklefar með steypiböðum, salerni og þvagstæði. Húsakynnum skal hagað þannig, að sundgestir komist ekki í laugina nema úr baðklefa. Skylt er að hafa björgunartæki við sundlaug.

92. gr.

Sundgestum er skylt að sápuþvo sig vandlega, áður en þeir fara í sundlaug. Bannað er að hrækja eða snýta sér í laugina eða saurga hana á annan hátt, og er heimilt að vísa sundgestum burt, ef þeir verða uppvísir að slíku.

93. gr.

Ekki má hleypa fleiri gestum í sundlaug í senn, en svo, að a. m. k. 3 m^2 af yfirborði vatnsins komi á hvern gest.

94. gr.

Ef uppvíst verður, að sundgestur hefur næman sjúkdóm eða óþrifakvilla, opin sár, rennsli úr augum, eyrum eða nefi, áberandi kvef, niðurgang eða aðra kvilla, sem borizt geta manna á milli, ber að synja honum um aðgang að sundlaug. Ef grunur leikur á, að sundgestur sé haldinn einhverjum slíkum kvilla, skal synja honum um aðgang, nema læknisvottorð komi til.

95. gr.

Ef grunur leikur á, að smitandi sjúkdóm, t. d. fótamyglu (epidermophytosis interdigitalis plantarum), megi rekja til smitunar í sundlaug, skal tafarlaust gera héraðslækni viðvart og hlíta fyrirmælum hans um varúðarráðstafanir.

96. gr.

Baðföt, handklæði, bursta og annað, sem lánað er sundlaugargestum til afnota, skal sjóða eftir notkun hverju sinni eða leggja í sótthreinsunarlög eftir nánari fyrirmælum héraðslæknis.

97. gr.

Útisundlaug má ekki vera nær peningshúsum, safngryfjum, sorphaugum eða öðru slíku en 200 metra.

Skal búið svo um, að vatn úr umhverfi sundlaugar geti ekki runnið í hana eða safnazt umhverfis hana.

98. gr.

Sérstakur umsjónarmaður skal hafa umsjón með lauginni og sjá um, að reglum hennar sé hlýtt. Enginn má fá aðgang að lauginni, nema með hans leyfi.

99. gr.

Enn fremur skal fara eftir fyrirmælum íþróttalaga og reglugerða þeirra, sem í gildi eru. Gæta skal einnig fyrirmæla lögreglusamþykktar fyrir Gullbringusýslu.

100. gr.

Heilbrigðisnefnd getur í samráði við hreppsnefnd veitt til bráðabirgða undanþágu frá þeim fyrirmælum, sem ósamrýmanleg eru aðstæðum, þar til skilyrði til sundiðkana hafa verið bætt frá því sem nú er.

B. Um íþróttahús.

101. gr.

Gluggar skulu vera á gagnstæðum hliðum íþróttasalar og glerflötur þeirra helzt ekki minni en ⅛ hluti gólfflatar. Gólf skulu þannig gerð, að slysahætta verði sem minnst. Leitazt skal við að gera áhöld og dýnur þannig úr garði, að þau safni ekki í sig ryki.

102. gr.

Auk æfingasalar skulu vera í íþróttahúsi eða í þeirri byggingu, sem notuð er til íþróttaiðkana, eitt eða fleiri búningsherbergi, baðherbergi með steypiböðum, salerni og áhaldaherbergi eða skápur fyrir ræstitæki.

Haga skal húsakynnum þannig, að gengt sé í leikfimisal úr búningsklefa, og ætíð gengið á hreinum skóm.

103. gr.

Íþróttahús má ekki nota örara en svo, að nægur tími sé til nauðsynlegrar hreingerningar og loftræstingar.

C. Um íþróttavelli og útiskemmtistaði.

104. gr.

Íþróttavöllur skal þannig úr garði gerður, að sem minnst rykist upp af honum. Hann skal hreinsaður eftir þörfum, og aldrei má safnast þar fyrir rusl. Heilbrigðisnefnd getur sett nánari reglur, ef þurfa þykir.

105. gr.

Heilbrigðisnefnd hefur eftirlit með útiskemmtistöðum. Þeim, sem útiskemmtun heldur, skal skylt að hafa samráð við heilbrigðisnefnd um, að gætt sé hreinlætis og góðrar umgengni á samkomusvæðinu.

D. Um útileikvelli barna.

106. gr.

Heilbrigðisnefnd getur í samráði við hreppsnefnd sett sérstakar reglur um útileikvelli barna.

XVIII. KAFLI

Um eftirlit með skipum, bátum og bifreiðum.

107. gr.

Um eftirlit með skipum og bátum fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 50 31. júlí 1959, um eftirlit með skipum, svo og reglur nr. 11 20. jan. 1953, um eftirlit með skipum og öryggi þeirra, sóttvarnarlög nr. 34 12. apríl 1954 og farsóttalög nr. 10 19. marz 1958).

Umfram það sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða nr. 10. gr. f. og 108.—112. gr.

108. gr.

Vistarverum skipshafna og farþega skal haldið eins hreinum og auðið er, svo og bifreiðum. Um meðferð matvæla í skipum og bátum gilda sömu reglur sem á veitingahúsum, eftir því sem við verður komið.

109. gr.

Ekki má flytja með skipum, bátum né bifreiðum sjúklinga með næma sjúkdóma nema með leyfi héraðslæknis, sem hefur um það samráð við landlækni, þegar mikið er í húfi.

110. gr.

Ef vart verður meindýra í skipi eða bát, sömuleiðis lúsa, kláða eða annarra óþrifa á skipverjum, skal skipstjóri tilkynna það heilbrigðisnefnd þegar í stað, og ber að hlíta fyrirmælum hennar um upprætingu.

111. gr.

Skipstjórar, útgerðarmenn, bifreiðastjórar og eigendur bifreiða bera ábyrgð á, að farið sé að fyrirmælum héraðslæknis og heilbrigðisnefndar um allt, er lýtur að þrifnaði, sóttvörnum og heilsugæzlu í skipum, bátum og bifreiðum.

Kyrrsetja má skip og taka bifreið úr umferð, ef brotið er í bága við fyrirmæli héraðslæknis eða heilbrigðisnefndar.

112. gr.

Heilbrigðisnefnd getur krafizt þess, ef þurfa þykir, að skipverji leggi fram, áður en hann er skráður í skiprúm, eigi eldra læknisvottorð en tveggja mánaða, um að hann sé ekki haldinn neinum næmum sjúkdómi eða óþrifakvilla.

XIX. KAFLI
Um peningshús, búrekstur og skepnuhöld.

113. gr.

Auk þess sem fyrir er mælt í lögreglusamþykkt Gullbringusýslu, skal gætt ákvæða 10. gr. f. og 11. gr. þessarar samþykktar og 114.—118. gr. um peningshús og búrekstur og skepnuhöld.

114. gr.

Ekki má reisa peningshús, haughús, áburðarhús eða safngryfjur nema í samræmi við ákvæði heilbrigðissamþykktarinnar, enda skulu slíkar framkvæmdir tilkynntar heilbrigðisnefnd.

115. gr.

Peningshús má ekki standa nær íbúðarhúsi né alfaravegi en 10 metra, og ekki má það standa nær vatnsbóli en 15 metra, og því aðeins svo nærri, að jarðvegi halli frá vatnsbóli.

116. gr.

Peningshús skulu vera björt og loftgóð, gólf og flórar úr efni, sem auðvelt er að þrífa og húsin að öðru leyti þannig gerð að auðvelt sé að hreinsa þau. Skulu þau kölkuð eða þrifin viðlíka vel a. m. k. einu sinni á ári.

Gengið skal þannig frá haug- og áburðarhúsum og safngryfjum, að ekki berist frá þeim til mannabyggða ódaunn eða óþverri og mönnum og skepnum stafi ekki hætta af, þótt yfir þau sé gengið.

117. gr.

Hundahald er bannað á samþykktarsvæðinu. Þó getur hreppstjóri leyft mönnum, er stunda búrekstur, að hafa smalahunda, ef heilbrigðisnefnd veitir samþykki til.

118. gr.

Búpeningur má ekki ganga laus innan takmarka Njarðvíkurhrepps.

XX. KAFLI
Um kirkjugarða, geymslu og meðferð líka.

119. gr.

Um kirkjugarða og meðferð líka fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni (sbr. lög nr. 21 23. apríl 1963, reglugerð nr. 83 25. júlí 1934, hvort tveggja um kirkjugarða, lög nr. 42 10. nóv. 1913 og reglugerð nr. 24 1. apríl 1936, hvort tveggja um mannskaðaskýrslur og rannsókn á fundnum líkum).

Um flutning líka á milli sókna fer eftir ákvæðum farsóttarlaga nr. 10 19. marz 1958 og ákvæðum reglugerðar nr. 159 27. sept. 1941, um flutning líka.

Umfram það sem fyrir er mælt í almennum lögum og reglugerðum, skal gætt ákvæða 10. gr. f., 11. gr. og 120.—127. gr. samþykktar þessarar.

120. gr.

Þá er gera skal nýjan kirkjugarð eða stækka gamlan, skal sóknarnefnd leita álits héraðslæknis og heilbrigðisnefndar um garðstæðið.

121. gr.

Jarðvegsvatn má ekki standa ofar í kirkjugarði en sem svarar ½ m neðan grafarbotns, og skulu grafir vera minnst 2 m djúpar.

Fjarlægð frá kistuloki að grafarbarmi sé minnst 1.25 m og a. m. k. 30 cm þykkt moldarlag sé á milli grafa.

122. gr.

Vatnsból mega ekki vera nær kirkjugarði á jafnsléttu eða undan brekku en 200 m.

Matjurtagarðar mega aldrei vera nær kirkjugarði en 50 m og ekki nær en 200 m, halli frá kirkjugarði að þeim.

123. gr.

Leyfa má, að grafir séu gerðar úr steinsteypu, en þó skulu þær vera neðanjarðar, og a. m. k. 0.5 m þykkt jarðvegslag ofan á. Í botni slíkra grafa skal vera sandur eða möl eða þannig frá honum gengið á annan hátt, að gröfin haldist þurr.

Ekki má opna slíkar grafir, nema héraðslæknir veiti samþykki til og farið sé að fyrirmælum hans í hvívetna.

124. gr.

Lík má ekki geyma ókistulögð í heimahúsum lengur en 2 sólarhringa og aldrei lengur en 7 sólarhringa, þótt kistulögð séu, nema sérstakt leyfi héraðslæknis komi til eða þau séu í loftþéttri málmkistu.

Héraðslæknir getur fyrirskipað, að lík fólks, sem dáið hefur úr næmum sjúkdómi, séu kistulögð þegar í stað.

125. gr.

Fundin og sjórekin lík skal kistuleggja þegar í stað að lokinni lögskipaðri mannskaðarannsókn.

126. gr.

Verði komið upp sérstakri líkgeymslu eða líkhúsi á samþykktarsvæðinu getur heilbrigðisnefnd sett um það nánari fyrirmæli.

127. gr.

Samþykki heilbrigðisnefndar þarf til að taka niðurlagðan kirkjugarð til annarra nota.

XXI. KAFLI

Lokaákvæði.

128. gr.

Ef einhver vanrækir að vinna verk, sem heilbrigðisnefndin hefur mælt fyrir um samkvæmt samþykkt þessari, er nefndinni heimilt að láta vinna það á kostnað hans. Skal þá greiða kostnaðinn úr sveitarsjóði til bráðabirgða, en innheimta síðan hjá hlutaðeiganda, með lögtaki, ef þörf gerist.

129. gr.

Ef einhver brýtur ákvæði samþykktar þessarar eða vanrækir að hlýðnast í tæka tíð fyrirmælum heilbrigðisnefndar samkvæmt samþykktinni, skal hann sæta sektum allt að 5000.00 kr., nema þyngri refsing liggi við að lögum og rennur sektarféð allt í sveitarsjóð.

130. gr.

Ef ágreiningur rís milli heilbrigðisnefndar annars vegar og einstaklinga eða stofnana, sem um er getið í reglugerð þessari, hins vegar, sker hreppsnefnd úr, nema annað sé fyrir mælt í reglugerðinni.

131. gr.

Með mál er rísa af brotum á samþykkt þessari, skal farið að hætti opinberra mála.

Samþykkt þessi öðlast þegar gildi.

Samkvæmt lögum nr. 35 12. febrúar 1940, um heilbrigðisnefndir og heilbrigðissamþykktir, er hér með eftir tillögu landlæknis, staðfest framanrituð heilbrigðissamþykkt fyrir Njarðvíkurhrepp í Gullbringusýslu, er hreppsnefnd Njarðvíkurhrepps hefur samþykkt.

Þetta birtist hér með til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 29. ágúst 1966.

F. h. r.
Baldur Möller.

Jón Thors.

Nr. 178. 24. ágúst 1966.

AUGLÝSING

um hámarkshraða ökutækja á Tálknafjarðarvegi í Barðastrandarsýslu.

Hámarkshraði ökutækja á Tálknafjarðarvegi um þorpið í Tálknafirði skal vera 35 km á klst.

Auglýsing þessi, sem sett er samkvæmt 50. gr. umferðarlaga nr. 26 2. maí 1958, sbr. 7. gr. laga nr. 62 13. maí 1966, öðlast þegar gildi.

Dóms- og kirkjumálaráðuneytið, 24. ágúst 1966.

Jóhann Hafstein.

Ólafur W. Stefánsson.

Nr. 179. 24. ágúst 1966.

AUGLÝSING

um hámarkshraða ökutækja í Vogakauptúni í Gullbringusýslu.

Hámarkshraði ökutækja í Vogakauptúni skal vera 35 km á klst.

Auglýsing þessi, sem sett er samkvæmt 50. gr. umferðarlaga nr. 26 2. maí 1958, sbr. 7. gr. laga nr. 62 13. maí 1966, öðlast þegar gildi.

Dóms- og kirkjumálaráðuneytið, 24. ágúst 1966.

Jóhann Hafstein.

Ólafur W. Stefánsson.